УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Өндөрхангай сумын Засаг даргын тамгын газрын 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: УВА-2022/73/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Улаангом хот 2022 он	Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газар, Дарга, тэргүүлэх аудитор: М.Батсуурь Утас: 70453317, Цахим хаяг: BatsuuriM@audit.gov.mn Аудитын менежер: М.Бат-Амгалан Утас: 70453799, Цахим хаяг: Bat-Amgalanm@audit.gov.mn Ахлах аудитор: Т.Амармэнд Утас: 70453721, Цахим хаяг: amarmendt@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1. Аудитын санал дүгнэлт.....2
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл.....3
3. Аудитын тайлан.....12
3.1 Ерөнхий зүйл.....12
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт.....12
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал.....12
3.4 Материаллаг байдал.....13
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга.....13
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв.....14
3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг.....15
3.8 Аудитын гол асуудал.....15
3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал.....15
3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт.....16
3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал.....16
4. Аудитын илрүүлэлт.....16
4.1Залруулсан алдаа.....16
5.1 Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл.....17

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт

УВС АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
213400, Увс аймаг, Улаангом сум,
Ө.Бадрахын гудамж
Утас: 70-45-33-17, Факс: (976)70-45-33-17,
E-mail: uvs@audit.gov.mn

2022.02.25 № УВА-2022/173/НА-СТА-ТШЗ
танай________-ны №__________-т

ӨНДӨРХАНГАЙ СУМЫН ЗАСАГ
ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН ДАРГА
Б.ГЭРЭЛЦЭЦЭГ ТАНАА

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Өндөрхангай сумын Засаг даргын тамгын газрын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Өндөрхангай сумын Засаг даргын тамгын газрын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР М.БАТСУУРЬ

0200200348

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**59,654,948.00**	**30,070,948.45**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	00.00	00.00
33	**АВЛАГА**	4,000,000.00	00.00
335	**Бусад авлага**	4,000,000.00	00.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	4,000,000.00	00.00
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	55,654,948.00	30,070,948.45
354	**Хангамжийн материал**	55,654,948.00	30,070,948.45
35410	Бичиг хэргийн материал	7,448,108.00	7,448,108.00
35420	Аж ахуйн материал	15,240,490.00	15,656,490.00
35450	Барилгын засварын материал	1,190,000.00	1,190,000.00
35470	Бусад хангамжийн материал	31,776,350.00	5,776,350.45
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**1,068,493,098.52**	**1,317,836,497.87**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	1,068,493,098.52	1,317,836,497.87
392	**Биет хөрөнгө**	986,273,098.52	1,234,866,497.87
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	939,883,973.08	1,047,828,273.08
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-333,575,863.48	-378,311,549.40
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	98,223,600.00	216,128,600.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-75,891,878.07	-38,090,878.19
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	480,843,460.20	535,593,260.20
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-256,725,818.84	-291,214,657.36
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	32,775,073.97	36,623,539.97
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-21,837,940.33	-20,537,169.78
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	206,758,689.00	225,038,689.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-84,180,197.01	-98,191,609.65
393	**Биет бус хөрөнгө**	82,220,000.00	82,970,000.00
39301	Програм хангамж	2,305,000.00	3,055,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-2,305,000.00	-2,305,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	82,220,000.00	82,220,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**1,128,148,046.52**	**1,347,907,446.32**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**00.00**	**00.00**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	00.00	00.00
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**1,128,148,046.52**	**1,347,907,446.32**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	1,128,148,046.52	1,347,907,446.32
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	746,186,599.17	746,186,599.17
51101	Өмч: - төрийн	746,186,599.17	746,186,599.17
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	80,863,654.77	300,468,674.37
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	80,863,654.77	80,909,274.57
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	219,759,399.80
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	301,097,792.58	301,052,172.78
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**1,128,148,046.52**	**1,347,907,446.32**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**566,683,713.00**	**831,102,912.00**
11	**ТАТВАРЫН ОРЛОГО**	**00.00**	**00.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**79,617,530.00**	**324,537,600.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	79,617,530.00	324,537,600.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	79,617,530.00	324,537,600.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	00.00	5,939,500.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	79,617,530.00	318,598,100.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**487,066,183.00**	**506,565,312.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	66,439,983.00	65,548,812.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	00.00	7,446,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	65,918,483.00	57,250,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	521,500.00	852,812.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	420,626,200.00	441,016,500.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	420,626,200.00	441,016,500.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**728,335,384.32**	**611,343,512.20**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**679,061,984.32**	**590,843,512.20**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	617,616,578.75	563,853,092.75
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	254,016,664.00	262,573,214.08
210101	Үндсэн цалин	210,293,954.00	218,602,839.77
210105	Гэрээт ажлын хөлс	43,722,710.00	43,970,374.31
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	31,647,302.91	34,119,984.37
210201	Тэтгэврийн даатгал	21,962,101.49	24,176,225.07
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,550,441.56	2,606,819.45
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,041,291.83	2,039,697.76
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	488,535.59	476,260.17
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,604,932.44	4,820,981.92
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	28,669,467.52	38,413,314.20
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,026,512.00	1,830,784.32
210302	Түлш, халаалт	26,642,955.52	36,582,529.88
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	18,654,125.00	23,269,779.90
210401	Бичиг хэрэг	1,867,960.00	2,361,100.00
210402	Тээвэр, шатахуун	13,699,260.00	16,804,480.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,126,805.00	2,730,199.90

210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	00.00	160,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	960,100.00	1,214,000.00
2105	**Нормативт зардал**	00.00	500.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	00.00	500.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	3,617,600.00	2,793,500.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	330,000.00	206,000.00
210604	Урсгал засвар	3,287,600.00	2,587,500.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	2,497,000.00	4,135,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	2,497,000.00	4,135,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	17,372,378.00	31,643,189.55
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	16,136,360.00	30,102,811.55
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	160,000.00	288,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	136,200.00	89,100.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	111,974.00	58,974.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	22,000.00	22,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	414,500.00	330,000.00
210807	Газрын төлбөр	391,344.00	752,304.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	261,142,041.32	166,904,610.65
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	21,244,520.00	62,309,110.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,450,000.00	380,800.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	235,447,521.32	104,214,700.65
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	61,445,405.57	26,990,419.45
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	42,136,200.00	12,483,384.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	40,716,700.00	00.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	00.00	11,653,400.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,419,500.00	829,984.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	19,309,205.57	14,507,035.45
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	19,309,205.57	14,507,035.45
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**49,273,400.00**	**20,500,000.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	49,273,400.00	20,500,000.00
223001	Бусад хөрөнгө	49,273,400.00	20,500,000.00
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**-161,651,671.32**	**219,759,399.80**
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)**	00.00	00.00
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**-161,651,671.32**	**219,759,399.80**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**501,038,183.00**	**516,504,812.00**
11	**ТАТВАРЫН ОРЛОГО**	**00.00**	**00.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**00.00**	**5,939,500.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	00.00	5,939,500.00
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	00.00	5,939,500.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	00.00	5,939,500.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**501,038,183.00**	**510,565,312.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	80,411,983.00	69,548,812.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	00.00	7,446,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	79,890,483.00	57,250,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	521,500.00	4,852,812.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	420,626,200.00	441,016,500.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	420,626,200.00	441,016,500.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**451,094,783.00**	**467,004,812.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**451,094,783.00**	**467,004,812.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**385,639,377.43**	**440,014,392.55**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	254,016,664.00	262,573,214.08
210101	Үндсэн цалин	210,293,954.00	218,602,839.77
210105	Гэрээт ажлын хөлс	43,722,710.00	43,970,374.31
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	31,647,302.91	34,119,984.37
210201	Тэтгэврийн даатгал	21,962,101.79	24,176,225.07
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,550,441.56	2,606,819.45
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,041,291.83	2,039,697.76
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	488,535.59	476,260.17
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,604,932.14	4,820,981.92
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	27,650,927.52	38,413,314.20
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,026,512.00	1,830,784.32
210302	Түлш, халаалт	25,624,415.52	36,582,529.88
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	21,285,905.00	23,269,779.90
210401	Бичиг хэрэг	3,408,060.00	2,361,100.00
210402	Тээвэр, шатахуун	13,431,040.00	16,804,480.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,886,805.00	2,730,199.90
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	200,000.00	160,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,360,000.00	1,214,000.00
2105	**Нормативт зардал**	500,000.00	416,500.00

210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	500,000.00	416,500.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	3,615,600.00	11,753,500.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	531,000.00	586,000.00
210602	Тавилга	1,000,000.00	00.00
210604	Урсгал засвар	2,084,600.00	11,167,500.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	2,497,000.00	4,135,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	2,497,000.00	4,135,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	17,862,878.00	2,643,190.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	16,366,360.00	1,102,812.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	160,000.00	288,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	136,200.00	89,100.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	111,974.00	58,974.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	22,000.00	22,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	675,000.00	330,000.00
210807	Газрын төлбөр	391,344.00	752,304.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	26,563,100.00	62,689,910.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	21,963,100.00	62,309,110.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,600,000.00	380,800.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**65,455,405.57**	**26,990,419.45**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	42,146,200.00	12,483,384.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	40,716,700.00	00.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	00.00	11,653,400.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,429,500.00	829,984.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	23,309,205.57	14,507,035.45
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**49,943,400.00**	**49,500,000.00**
	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	**00.00**	**00.00**
4	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (4)**	**00.00**	**00.00**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**49,943,400.00**	**49,500,000.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**49,943,400.00**	**49,500,000.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	49,943,400.00	49,500,000.00
223001	Бусад хөрөнгө	49,273,400.00	49,500,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	670,000.00	00.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**-49,943,400.00**	**-49,500,000.00**
	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	**00.00**	**00.00**
7	**САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ**	**00.00**	**00.00**
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	00.00	00.00
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	00.00	00.00
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	00.00	00.00

2.4 Аудит хийсэн өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	**2020 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл**	**710,330,599.17**	**301,097,792.58**	**242,515,326.09**	**1,253,943,717.84**
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00	00.00
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	710,330,599.17	301,097,792.58	242,515,326.09	1,253,943,717.84
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	00.00	00.00	00.00	00.00
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00	00.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	-161,651,671.32	-161,651,671.32
C08	**2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**746,186,599.17**	**301,097,792.58**	**80,863,654.77**	**1,128,148,046.52**
D01	**2021 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл**	**746,186,599.17**	**301,097,792.58**	**80,863,654.77**	**1,128,148,046.52**
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	45,619.80	45,619.80
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	746,186,599.17	301,097,792.58	80,909,274.57	1,128,193,666.32
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	00.00	-45,619.80	00.00	-45,619.80
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00	00.00
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	00.00	00.00	00.00	00.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	219,759,399.80	219,759,399.80
D09	**2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**746,186,599.17**	**301,052,172.78**	**300,668,674.37**	**1,347,907,446.32**

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/ төгрөгөөр /

ЭЗА	Үзүүлэлт	Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	хувь
1	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**				
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	437,016,500.00	432,448,964.55	4,567,535.4	99.0
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	437,016,500.00	432,448,964.55	4,567,535.4	99.0
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	424,530,100.00	419,965,580.55	4,564,519.4	98.9
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	263,013,000.00	262,573,214.08	439,785.9	99.8
210101	Үндсэн цалин	218,644,700.00	218,602,839.77	41,860.2	100.0
210105	Гэрээт ажлын хөлс	44,368,300.00	43,970,374.31	397,925.7	99.1
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	35,506,900.00	34,119,984.37	1,386,915.6	96.1
210201	Тэтгэврийн даатгал	24,986,200.00	24,176,225.07	809,974.9	96.8
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,630,200.00	2,606,819.45	23,380.5	99.1
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,104,200.00	2,039,697.76	64,502.2	96.9
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	526,000.00	476,260.17	49,739.8	90.5
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,260,300.00	4,820,981.92	439,318.1	91.6
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	39,128,800.00	38,413,314.20	715,485.8	98.2
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,107,200.00	1,830,784.32	276,415.7	86.9
210302	Түлш, халаалт	37,021,600.00	36,582,529.88	439,070.1	98.8
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	18,463,700.00	18,162,779.90	300,920.1	98.4
210401	Бичиг хэрэг	2,587,000.00	2,331,100.00	255,900.0	90.1
210402	Тээвэр, шатахуун	12,000,600.00	11,997,480.00	3,120.0	100.0
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,748,000.00	2,730,199.90	17,800.1	99.4
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	166,600.00	160,000.00	6,600.0	96.0
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	961,500.00	944,000.00	17,500.0	98.2
2105	**Нормативт зардал**	416,500.00	416,500.00	0.0	100.0
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	416,500.00	416,500.00	0.0	100.0
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	11,768,000.00	11,753,500.00	14,500.0	99.9
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	600,000.00	586,000.00	14,000.0	97.7
210604	Урсгал засвар	11,168,000.00	11,167,500.00	500.0	100.0
2107	**Томилолт, зочны зардал**	5,233,100.00	4,135,000.00	1,098,100.0	79.0
210702	Дотоод албан томилолт	5,233,100.00	4,135,000.00	1,098,100.0	79.0
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	2,328,600.00	1,790,378.00	538,222.0	76.9
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	250,000.00	250,000.00	0.0	100.0
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	403,200.00	288,000.00	115,200.0	71.4
210803	Даатгалын үйлчилгээ	136,200.00	89,100.00	47,100.0	65.4
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	125,800.00	58,974.00	66,826.0	46.9

210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	88,000.00	22,000.00	66,000.0	25.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	565,400.00	330,000.00	235,400.0	58.4
210807	Газрын төлбөр	760,000.00	752,304.00	7,696.0	99.0
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	48671500.00	48600910.00	70,590.0	99.9
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	48,255,000.00	48,220,110.00	34,890.0	99.9
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	416,500.00	380,800.00	35,700.0	91.4
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	12486400.00	12483384.00	3,016.0	100.0
2131	**Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг**	00.00	00.00	0.0	
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	12,486,400.00	12,483,384.00	3,016.0	100.0
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	11,653,400.00	11,653,400.00	0.0	100.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	833,000.00	829,984.00	3,016.0	99.6
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**00.00**	**00.00**	0.0	
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	437,016,500.00	442,956,000.00	-5,939,500.0	101.4
1320	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	437,016,500.00	437,016,500.00	0.0	100.9
132001	Орон нутгийн төсвөөс	437,016,500.00	437,016,500.00	0.0	100.9
120004	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	00.00	5,939,500.00	-5,939,500.0	
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	00.00	5,939,500.00	-5,939,500.0	
62	**АЖИЛЛАГСДЫН ТОО**	28.00	28.00	0.0	100
620001	Удирдах ажилтан	08.00	08.00	0.0	100
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	09.00	09.00	0.0	100
620003	Үйлчлэх ажилтан	11.00	11.00	0.0	100
65	**ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ**	**28.00**	**28.00**	0.0	100
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	09.00	09.00	0.0	100
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	06.00	06.00	0.0	100
650010	Гэрээт ажилтан	06.00	06.00	0.0	100
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	07.00	07.00	0.0	100

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
I	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**		**20,048,812.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**		**20,048,812.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**		20,048,812.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**		5,107,000.00
210401	Бичиг хэрэг		30,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун		4,807,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс		270,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**		852,812.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж		852,812.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**		14089000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		14,089,000.00
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**		**49,500,000.00**
2200	Дотоод эх үүсвэрээр		49,500,000.00
223001	Бусад хөрөнгө		49,500,000.00
II	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**		69548812.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**		69,548,812.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж		7,446,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		4,000,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		57,250,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		852,812.00
131106	Төсвийн урамшуулал		00.00
IV	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)**		
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу Өндөрхангай сумын Засаг даргын тамгын газрын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээд, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын талаар болон аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор Т.Амармэнд гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер М.Бат-Амгалан, дарга, тэргүүлэх аудитор М.Батсуурь нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Өндөрхангай сумын Засаг даргын тамгын газрын 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2022 оны 01 дүгээр сарын 19-ний өдрийн 09 дүгээр албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Өндөрхангай сумын Засаг даргын тамгын газар нь Засгийн газар болон Засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг орон нутагт хэрэгжүүлэх ажлыг шуурхай зохион байгуулах, хэрэгжилтийн явцад хяналт шинжилгээ хийх, үр дүнг үнэлж дүгнэх, удирдлагыг цаг үеэ олсон зөвлөгөө, бүх талын үйлчилгээ, мэдээллээр хангах, төрийн үйлчилгээг иргэдэд чанартай хүртээмжтэй хүргэх үйл ажиллагааг явуулдаг байгууллага юм.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах шаардлагатай гэж үзэж шалгахад дотоод аудитын чиг үүрэг бүхий байгууллагуудаас тайлант онд хяналт шалгалт хийгдээгүй байна.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Өндөрхангай сумын Засаг даргын тамгын газар 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн хүлээн зөвшөөрөхүйц санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал гэж үнэлсэн.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл дунд гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 1 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн шатанд Өндөрхангай сумын Засаг даргын тамгын газрын 2021 оны санхүүгийн тайлан гараагүй байсан тул материаллаг байдлыг 2020 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлаар тооцож 5,826.6 мянган төгрөгөөр тогтоосныг гүйцэтгэлийн шатанд 2021 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 611,343.5 мянган төгрөгийн 1 хувиар буюу 6,113.4 мянган төгрөгийн 80 хувиар тооцож 4,890.7 мянган төгрөгөөр шинэчлэн тогтоох шаардлагатай гэж үзсэн.

Төлөвлөлтийн үе шатанд материаллаг байдлыг 2021 оны санхүүгийн тайлан гарах цагалбарт хугацаа болоогүй байсан тул материаллаг байдлыг 2020 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлаар тооцсоныг гүйцэтгэлийн үе шатанд 2021 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлаар дахин шинэчлэн тогтоосон.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

Өндөрхангай сумын Засаг даргын тамгын газрын 2021 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 249,559.4 мянган төгрөгөөр өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс өөрчлөлт гарсан авлага, бараа материал, үндсэн хөрөнгийн данс байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө			
Авлага	4,000.0	0.0	-4,000.0
Бараа материал	55,654.9	30,070.9	-25,584.0
Үндсэн хөрөнгө	1,068,493.1	1,317,636.4	249,143.3
Нийт хөрөнгө	1,128,148.0	1,347,707.4	219,559.4
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	1,128,148.0	1,347,707.4	219,559.4
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	1,347,707.4	1,347,707.4	219,559.4

Авлага дансны өмнөх оны үлдэгдлийг бүрэн барагдуулсан байна. Тайлант онд авлага үүсээгүй байна.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 30,070.9 мянган төгрөг болж 25,584.0 мянган төгрөгөөр буурчээ. Бараа материалын дансны үлдэгдэлд худалдаж авсан ашиглалтгүй бараа материал байхгүй.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 1,317,636.4 мянган төгрөг болж 249,143.3 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант онд шинээр нэмэгдсэн хөрөнгө байна. Тайлант онд 51,944.7 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгө акталжээ. Үндсэн хөрөнгийн данс нь урсгал төсвийн худалдан авалтаар 34,960.0 мянган төгрөг, хандиваар болон үнэ төлбөргүй шилжиж ирсэн 278,318.0 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэн байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 1,347,707.4 мянган төгрөг болж 219,559.4 мянган төгрөгөөр өссөн байна. Энэ нь шинээр хөрөнгө нэмэгдсэнтэй холбоотой байна.

2021 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар нийт орлого өмнөх оноос 458,105.6 мянган төгрөгөөр буюу 122 хувиар өссөн нь үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого байна.

Өмнөх оны үзүүлэлтээс өөрчлөлт гарсан нь дээд шатны төсвийн захирагчаас олгосон санхүүжилт, үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон орлого байна.

Нийт зардал өмнөх оноос 93.385.2 мянган төгрөгөөр буюу 18 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс өөрчлөлт гарсан цалин, НДШ, гэрэл цахилгаан, түлш халаалт, бичиг хэрэг, тээвэр шатахуун, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний төлбөрийн зардлууд байна.

Өмчийн өөрчлөлтийн тайлангаар нягтлан бодох бүртгэлийн залруулга 45.6 мянган төгрөгөөр хийгдсэн байна.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2021 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 316,681.9 мянган төгрөгөөр, нийт зарлагыг 316,681.9 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслөөс 59,831.2 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлж 376,513.1 мянган төгрөгөөр баталсныг тодотгол хийж 60,503.4 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлж 437,016.5 мянган төгрөгөөр баталжээ.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 2 хөтөлбөрийн 11 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 437,016.5 мянган төгрөгийн төсөв баталснаас 437,016.5 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр орон нутгийн төсвөөс 441,016.5 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, үндсэн болон туслах үйл ажиллагааны орлого 5,939.5 мянган төгрөг оруулж, нийт 446,956.0 мянган төгрөгийн орлого бүрдүүлж, урсгал үйл ажиллагаанд 432,448.9 мянган төгрөгийг зарцуулсан байна. Үндсэн данснаас 14,507.0 мянган төгрөгийг төвлөрүүлжээ.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 432,448.9 мянган төгрөг буюу 98.1 хувьтай байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т "нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн

бүрэлдэхүүн хэсэг байна" гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Нэмэлт санхүүжилтийн дансанд дээд шатны төсвийн захирагчаас 61,250.0 мянга, хандив тусламжийн орлого 7,446.0 мянга, үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого 852.8 мянга, нийт 69,548.8 мянган төгрөгийн орлогыг бүрдүүлжээ.

Үүнээс хангамж бараа материалын зардалд 5,107.0 мянга, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр 852.8 мянга, бараа үйлчилгээний бусад зардалд 14,089.0 мянга, хөрөнгийн зардалд 49,500.0 мянга нийт 69,548.8 мянган төгрөгийг зарцуулсан байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

Онцолсон болон бусад асуудал байхгүй болно.

3.8 Аудитын гол асуудал

АОУС 701.8-д тодорхойлсон тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад үлэмж нөлөө үзүүлэх асуудлууд байхгүй болно.

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасан байна.

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан "Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам"-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2021 оны А/108 дугаар чиглэлийн дагуу Санхүүгийн тайлангийн аудитаар өмнөх онд зөвлөмж, албан шаардлага өгсөн болон эрсдэл бүхий байгууллагыг түүвэрт хамруулан шалгасан. Өндөрхангай сумын Засаг даргын тамгын газрын хувьд Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил илрээгүй байсан тул Шилэн дансны үйл ажиллагаа, мэдээлэлд хийх нийцлийн аудитаар шалгахаар шийдвэрлэв.

Тайлант хугацаанд www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд оруулбал зохих 151 мэдээллээс хугацаандаа оруулсан 149, хугацаа хоцроож мэдээлсэн 1 мэдээлэл байна. Мэдээлэх хугацаа болоогүй 2 мэдээлэл байна.

3.9.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд зөрчилтэй асуудал байхгүй байна. Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн байна гэж дүгнэлээ.

3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар 127.0 мянган төгрөгийн зөвлөмж өгснийг 2021 оны 04 дүгээр сарын 07-ны өдрийн 74 дүгээр албан бичгээр биелэлтийг ирүүлсэн байна.

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Аймгийн Засаг даргын 2021 оны 1 дүгээр сарын 18-ны өдрийн А/43 дугаар захирамжаар сумдын Засаг даргын тамгын газрын, багийн бүтэц орон тоог батлахдаа гэрээт ажилтны орон тоог батлаагүй байна. Дараагийн аудитаар энэ асуудлыг анхаарч шалгах нь зүйтэй гэж үзлээ.

4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 95,569.2 мянган төгрөгийн 2 алдаа, зөрчил илэрснээс 95,569.2 мянган төгрөгийн алдааг залруулж, 4,000.0 мянган төгрөгийн алдаа зөрчилд зөвлөмж өглөө.

4.1 Залруулсан алдаа

Аудитаар нягтлан бодох бүртгэлийн бичилт, тооцоолол болон тайлагналын алдаатай дараах залруулгыг санхүүгийн тайланд тусгаж, баталгаажуулав. Үүнд:

Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1 дэх хэсэгт заасныг зөрчин дотоод томилолт, бараа үйлчилгээний бусад зардал, шуудан холбоо, байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардлыг шууд зардалд бүртгэсэн 91,569.2 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчлийг залрууллаа.

4.4 Зөвлөмж

1. ***Хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй асуудал***

1.1. *<u>Илрүүлэлт:</u>* Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.3 дах заалтад “Санхүү, төсвийг зохистой удирдлагыг хэрэгжүүлэх”, 6 дугаар зүйлийн 6.4.1 дэх заалтад “Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах” 6.4.8 дахь заалтад “Төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх”, 14 дүгээр зүйлийн 14.4 дэх хэсэгт “Нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлсийг заавал бүртгэнэ”, 14.4.3 дахь заалтад “Бүх өр төлбөр”, 20 дугаар зүйлийн 20.2.5 дахь заалтад “Дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах” гэж заасныг зөрчин 2020 онд Өндөрхангай сумын Орон нутгийн хөгжлийн сангийн санхүүжилтээр хийгдсэн баруун голын гүүрний засварын үлдэгдэл 4,000.0 мянган төгрөгийг нэмэлт санхүүжилтийн татан төвлөрүүлэлт дансанд төвлөрүүлснийг санхүүгийн тайланд авлагаар бүртгэсэн боловч гүйцэтгэгч компанид өгөх өглөг бүртгээгүй байна. Тайлант онд санхүүгийн тайланд тусгаагүй дээрх өглөгийг гүйцэтгэгч компанид шилжүүлсэн байна.

1.2. *<u>Өгсөн зөвлөмж</u>*: Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4 дэх хэсэгт “Нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлсийг заавал бүртгэнэ”, 14.4.3 дахь заалтад “Бүх өр төлбөр” заалтыг хэрэгжүүлэн ажиллах.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2022 оны 04 дүгээр сарын 30 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

д/д	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Өндөрхангай сумын ЗДТГ	2	95,569.2	1	91,569.2					1	4,000.0
ДҮН		2	95,569.2	1	91,569.2					1	4,000.0

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ

ХЯНАСАН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР /М.БАТСУУРЬ/

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР /М.БАТ-АМГАЛАН/

БЭЛТГЭСЭН: АХЛАХ АУДИТОР /Т.АМАРМЭНД/

2022 оны 02 сарын 25-ны өдөр